

Reguleringsimpactanalyse voor wijziging van het Energiebesluit wat betreft warmtemetingen

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Bart TOMMELEIN
RIA	
JoKER	nvt
armoedetoets	
link naar de regelgevingsagenda	http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-lne-e-11327

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	catherine.vanthienen@vea.be
organisatie	LNE
beleidsdomein	energie
entiteit	Vlaams Energieagentschap

2 Titel en fase

Het project 'warmtemeting' bevindt zich in de fase 'analyse en redactie' en meer specifiek in de 'eindredactiefase'.

3 Samenvatting

De Europese energie-efficiëntierichtlijn legt aan de lidstaten op dat **individuele en centrale verbruiksmeters voor het warmte, koude of warmwaterverbruik in appartementengebouwen of multifunctionele gebouwen** worden geïnstalleerd. Hiervoor werden reeds een aantal bepalingen in het Energiedecreet opgenomen. Uitvoeringsbepalingen omtrent uitzonderingen voor de plaatsing van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele en centrale verbruiksmeters moeten voldoen, moeten nog worden opgenomen in het Energiebesluit.

4 Probleembeschrijving

Europees kader

De Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG, bepaalt in artikel 9:

“Artikel 9 Meting

1. De lidstaten zorgen ervoor dat eindafnemers van elektriciteit, aardgas, stadsverwarming, stadskoeling en warm water voor huishoudelijke doeleinden, voor zover dit technisch mogelijk en financieel redelijk is en voor zover dit in verhouding staat tot de potentiële energiebesparingen, tegen concurrerende prijzen de beschikking krijgen over individuele meters die het daadwerkelijke energieverbruik van de eindafnemer nauwkeurig weergeven en informatie geven over de werkelijke tijd van het verbruik. Een dergelijke individuele meter tegen concurrerende prijzen wordt altijd ter beschikking gesteld wanneer:

- a) een bestaande meter wordt vervangen, tenzij dit technisch onmogelijk is of niet kostenefficiënt in verhouding tot de geraamde potentiële besparingen op lange termijn;
- b) een nieuwe aansluiting wordt gemaakt in een nieuw gebouw of ingeval van een ingrijpende renovatie overeenkomstig Richtlijn 2010/31/EU (de EPBD-richtlijn – energy performance of buildings directive).

2. Indien, en voor zover, de lidstaten gebruikmaken van intelligente meetsystemen en slimme meters voor aardgas en/of elektriciteit invoeren in overeenstemming met de Richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG:

...

3. Ingeval de verwarming en koeling of warmwatervoorziening van een gebouw geleverd wordt door een stadsverwarmingsnet of door een centrale bron die verschillende gebouwen bedient, wordt een warmtemeter of een warmwatermeter geïnstalleerd bij de warmtewisselaar of het leveringspunt.

In appartementengebouwen en multifunctionele gebouwen met een centrale verwarmings-/koelingsbron of met levering vanuit een stadsverwarmingsnet of een centrale bron die verschillende gebouwen bedient, worden uiterlijk op 31 december 2016 ook individuele verbruiksmeters geïnstalleerd om het warmte- of koelingsverbruik of warmwaterverbruik voor iedere eenheid te meten, waar dat technisch haalbaar en kostenefficiënt is. Als het gebruik van individuele verwarmingsmeters technisch niet haalbaar of niet kostenefficiënt is om warmteverbruik te meten, worden individuele warmtekostenverdelers gebruikt om het warmteverbruik van elke radiator te meten, tenzij de lidstaat aantoonbaar dat de installatie van die warmtekostenverdelers niet kostenefficiënt is. In die gevallen kunnen alternatieve kostenefficiënte methoden voor de meting van het warmteverbruik worden overwogen.

In het geval van appartementengebouwen die zijn aangesloten op stadsverwarming of -koeling of waar een eigen gemeenschappelijk verwarmings- of koelingsstelsel voor dergelijke gebouwen gangbaar is, kunnen de lidstaten, met het oog op een transparante en accurate berekening van het individuele verbruik, transparante regels invoeren voor de verdeling van de kosten van het thermische of

warmwaterverbruik. Waar passend, bevatten deze regels richtsnoeren betreffende de wijze waarop de kosten van warmte en/of warm water verdeeld moeten worden, en wel als volgt:

- a) warm water voor huishoudelijk gebruik;
- b) warmte uit de installatie van het gebouw voor de verwarming van de gemeenschappelijke ruimten (wanneer trappenhuizen en gangen voorzien zijn van radiatoren);
- c) voor het verwarmen van appartementen.”

Vlaams kader Energiedecreet

In het Energiedecreet zijn deze bepalingen omtrent verbruiksmetingen voor warmte, koude of warm water reeds omgezet als volgt:

“HOOFDSTUK VIII. Verwarming en koeling of warmwatervoorziening van een gebouw door een stadsverwarmingsnet of door een centrale bron die verschillende gebouwen of verbruikers bedient (ing. decr. 14 maart 2014, art. 25, Inwerkingtreding: 7 april 2014)

Artikel 7.8.1 §1. Ingeval de verwarming, de koeling of de warmwatervoorziening van een gebouw geleverd wordt door een stadsverwarmingsnet of door een centrale bron die verschillende gebouwen bedient, wordt een warmtemeter of een warmwatermeter geïnstalleerd bij de warmtewisselaar of het leveringspunt. De Vlaamse Regering kan voorwaarden en nadere regels bepalen aangaande de verwarming, de koeling of de warmwatervoorziening van een gebouw door een stadsverwarmingsnet of door een centrale bron die verschillende gebouwen bedient.

§2. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan de beheerder van een stadsverwarmingsnet of centrale bron moet voldoen om een dergelijk net of bron te mogen uitbaten.

§3. De beheerder van een stadsverwarmingsnet of van een centrale bron die verschillende gebouwen of verbruikers bedient, zorgt er voor dat tegen uiterlijk 31 december 2016 in appartementengebouwen en multifunctionele gebouwen met een centrale verwarmings-/koelingsbron of met levering vanuit diens stadsverwarmingsnet of diens centrale bron, individuele verbruiksmeters geïnstalleerd worden om het warmte- of koelingsverbruik of warmwaterverbruik voor iedere eenheid te meten.

De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen voor die gevallen waar het niet technisch haalbaar of niet kostenefficiënt is om een dergelijke meter te installeren. De Vlaamse Regering bepaalt aan welke voorwaarden deze meters moeten voldoen. De partijen die via dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten toegang krijgen tot de gegevens uit deze meters zorgen ervoor dat te allen tijde de dataveiligheid gegarandeerd wordt en voldaan wordt aan de privacywetgeving, zoals reeds bepaald in artikel 7.8.1 van het Energiedecreet.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de transparante en accurate berekening van het individuele verbruik en voor de verdeling van de kosten van het thermische of warmwaterverbruik voor:

- 1° warm water voor huishoudelijk gebruik;
- 2° warmte uit de installatie van het gebouw voor de verwarming van de gemeenschappelijke ruimten;
- 3° voor het verwarmen van appartementen.”

Vlaams kader Energiebesluit

Er zijn nog geen uitvoeringsbepalingen vastgelegd voor artikel 7.8.1 van het Energiedecreet. Gezien de verplichte omzetting moet uitgevoerd worden tegen 31 december 2016, moet nog bepaald worden:

- voor welke gevallen de installatie van een individuele warmtemeter niet vereist is (invulling van “§3 [...]De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen voor die gevallen waar het niet technisch haalbaar of niet kostenefficiënt is om een dergelijke meter te installeren.”)

- aan welke voorwaarden individuele verbruiksmeters voor warmte, koude of warm water moeten voldoen (invulling van “§3 [...]De Vlaamse Regering bepaalt aan welke voorwaarden deze meters moeten voldoen.”).
- aan welke voorwaarden centrale verbruiksmeters voor warmte, koude of warm water moeten voldoen (invulling van “§1 [...]De Vlaamse Regering kan voorwaarden en nadere regels bepalen aangaande de verwarming, de koeling of de warmwatervoorziening van een gebouw door een stadsverwarmingsnet of door een centrale bron die verschillende gebouwen bedient.”)

5 Beleidsdoelstelling

Voorliggend ontwerpbesluit is geïnitieerd omwille van de correcte omzetting van de richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie. Een nauwkeurige meting van energieverbruik is een motivatie om energie en energiekosten te besparen. Voor gebouwen met centrale warmteproductie of voor warmtelevering via warmtenetten vermijdt een nauwkeurige, geïjkte meting ook discussies over de verdeling van de factuur.

6 Opties

→ **Nuloptie: de Vlaamse Regering legt geen nadere regels vast – voortzetting van een bestaande toestand.**

De opdracht aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden te bepalen waaraan de individuele verbruiksmeters voor warmte, koude of warm water moeten voldoen is niet suggestief geformuleerd, zie artikel 7.8.1., §3 van het Energiedecreet. Er staat immers “De Vlaamse Regering bepaalt aan welke voorwaarden deze meters moeten voldoen” en niet “De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke voorwaarden deze meters moeten voldoen”. Indien de Vlaamse Regering geen nadere regels vastlegt omtrent de voorwaarden waaraan individuele verbruiksmeters moeten voldoen, dan kan de verantwoordelijke voor de warmtemeting niet weten welke meters geschikt zijn en uiterlijk tegen 31 december 2016 geplaatst moeten worden.

Indien de Vlaamse Regering geen nadere regels vastlegt omtrent de uitzonderingen op de verplichting tot het installeren van individuele verbruiksmeters voor warmte, koude of warm water dan zal dit er toe leiden dat ook in gevallen waar het technisch niet haalbaar of kostenefficiënt is toch meters worden geplaatst.

De nuloptie heeft tot gevolg dat artikel 9 van de richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie in Vlaanderen niet correct is omgezet.

→ **Optie 2: de Vlaamse Regering legt nadere regels vast inzake de uitzonderingen voor het installeren van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele en centrale verbruiksmeters moeten voldoen en houdt daarbij rekening met de handhaafbaarheid en kostenefficiëntie – gekozen optie**

Deze optie houdt in dat de Vlaamse regering vastlegt in welke gevallen het plaatsen van een individuele verbruiksmeter voor het warmte-, koelings-, of warmwaterverbruik in appartementengebouwen of multifunctionele gebouwen niet verplicht is (tegen uiterlijk 31 december 2016). Dit wordt schematisch voorgesteld in onderstaande figuur. Bij het vastleggen van de uitzonderingen werd aandacht besteed aan de handhaafbaarheid en het toezicht op de regels, en de kosten-efficiëntie.

Er worden drie uitzonderingen voorzien:

- Een individuele verbruiksmeting is niet vereist als de warmte, de koeling of het warm water geleverd wordt via verschillende aan- of afvoerpunten.
- Een individuele meting is niet vereist indien er geen mogelijkheid is (wegens plaatsgebrek) om de meter op de bestaande leidingen in te bouwen
- Er waren uiterlijk 31/12/2016 reeds warmtekostenverdelers geplaatst.

In de eerste twee bovengenoemde uitzonderingen wordt de individuele verbruiksmeting voor het verwarmingsverbruik vervangen door de plaatsing van warmtekostenverdelers op de radiatoren.

Individuele verbruiksmeters voor het warmte-, koelings- of warmwaterverbruik en warmtekostenverdelers voor radiatoren zijn ook vereist indien de eenheid niet beschikt over radiatoren die voorzien zijn van een thermostatische radiatorkraan. In die gevallen kan het energieverbruik immers beïnvloed worden via de centrale thermostaat of door de radiatoren meer open of dicht te draaien. Een uitzondering voorzien voor gevallen waarin geen thermostatische kranen aanwezig zijn zou de handhaafbaarheid en het toezicht veel complexer maken, aangezien er controle ter plaatse nodig zou zijn en thermostatische kranen eenvoudig kunnen worden verwijderd. De verwijdering van thermostatische kranen om geen warmtemeter te moeten plaatsen zou dan aanleiding geven tot een ongewenste situatie die leidt tot meer energieverbruik.

Er wordt daarnaast ook een uitzondering voorzien voor gevallen waar het appartement reeds voorzien is van individuele warmtekostenverdelers. In die gevallen is er reeds een methode voor verdeling van het energieverbruik en is het extra voordeel van een individuele warmtemeting beperkter.

Deze gekozen optie houdt ook in dat de voorwaarden worden vastgelegd waaraan verbruiksmeters voor het warmte-, koude- of warm waterverbruik moeten voldoen:

- De verbruiksmeters voor het warmte-, koelings- of warmwaterverbruik die geplaatst worden in uitvoering van artikel 7.8.1, §1 en §3 van het Energiedecreet, moeten voldoen aan de eisen zoals vastgelegd bij het koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten.
- Deze verbruiksmeters zijn meters van het integrale type: ze zijn uitgerust met een elektronische rekeneenheid die de numerieke integratie uitvoert van het gemeten waterdebiet en het verschil in watertemperatuur tussen de vertrek- en retourleiding.
- De maximaal toelaatbare fout van de verbruiksmeter moet voldoen aan de nauwkeurigheidsklasse 2 voor thermische energiemeters, bepaald conform de regels vastgelegd in het koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten.
- Deze verbruiksmeters zijn uitgerust met een voorziening waarmee de gemeten hoeveelheden zowel ter plaatse als op afstand afgelezen kunnen worden.
- Waar verbruiksmeters voor het warmte-, koelings- of warmwaterverbruik of warmtekostenverdelers worden geïnstalleerd moeten deze verbruiksmeters en warmtekostenverdelers continu werken, correct worden onderhouden en moet minstens elke 10 jaar wordt geverifieerd dat is voldaan aan de technische specificaties van het product wat betreft de nauwkeurigheid van de meting. Deze verificatie kan gebeuren aan de hand van steekproeven. Bij vaststelling dat een verbruiksmeter of warmtekostenverdelers niet meer voldoet aan de technische specificaties wordt deze vervangen.
- Voor bestaande gebouwen die geen ingrijpende renovatie of vervanging van bestaande meters ondergaan en waar uiterlijk op 31 december 2016 reeds individuele meters voor het warmte-, koelings- of warmwaterverbruik werden geplaatst die voldoen aan de eisen zoals vastgelegd bij het koninklijk besluit van 13 juni 2006 betreffende meetinstrumenten of het koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten, is vervanging enkel vereist wanneer ze niet meer voldoen aan de in het koninklijk besluit van 13 juni 2006 betreffende meetinstrumenten of het koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten vereiste nauwkeurigheidsklasse.

→ Optie 3: de Vlaamse Regering legt nadere regels vast inzake de uitzonderingen voor het installeren van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele en centrale verbruiksmeters moeten voldoen en volgt hierbij de Europese suggesties.

In de overwegingen bij de richtlijn betreffende energie-efficiëntie wordt gesuggereerd dat het gebruik van individuele meters of warmtekostenverdelers voor het meten van het individuele verwarmingsverbruik in gebouwen enkel nuttig is wanneer een eindafnemer (in een gebouw met meerdere appartementen die worden bevoorrad door een stadsverwarmingsnet of een gemeenschappelijke centrale verwarmingsbron) beschikt over de mogelijkheid om het eigen individuele verbruik te controleren omdat de radiatoren voorzien zijn van een thermostatische radiatorkraan.

Optie 3 zou er in bestaan om naast de uitzonderingen geformuleerd in de gekozen optie een extra uitzondering te formuleren overeenkomstig de Europese suggesties:

Indien de radiatoren in bestaande appartementengebouwen en multifunctionele gebouwen (die geen ingrijpende energetische renovatie ondergaan en waarbij de warmtemeter niet wordt vervangen) niet voorzien zijn van thermostatische radiatorcransen dan is het plaatsen van individuele verbruiksmeters voor het verwarmingsverbruik of warmtekostenverdelers niet verplicht;

Optie 3 is dus een meer soepele omzetting van de richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie vergeleken met de tweede optie.

Zoals toegelicht onder de gekozen optie 2 zou dit echter aanleiding geven tot manipulaties en het ontlopen van de plaatsing van warmtemeters in zeer vele gevallen die eigenlijk niet onder de werkelijk bedoelde uitzonderingen vallen. De handhaafbaarheid zou sterk in het gedrang komen. Gezien de relatief beperkte kost van warmtemeters is daarom deze uitzondering niet voorzien.

→ **Optie 4: de Vlaamse Regering legt nadere regels vast inzake de uitzonderingen voor het installeren van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele verbruiksmeters moeten voldoen en kiest hierbij voor een veel strengere toepassing als op Europees niveau wordt gesuggereerd.**

Optie 4 houdt in dat er geen uitzonderingen voorzien worden voor het plaatsen van individuele verbruiksmeters voor het warmte-, koude- en warm waterverbruik in appartementengebouwen en multifunctionele gebouwen. Er wordt ook niet meer toegelaten om warmtekostenverdelers te plaatsen. Daardoor is optie 4 strenger als de richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie suggereert en ook strenger als de nuloptie.

Deze optie is niet aangewezen aangezien het in sommige gevallen technisch zeer moeilijk en duur is om warmtemeters te plaatsen.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Volgende doelgroepen worden onderscheiden:

- De verantwoordelijke voor de verbruiksmeting voor warmte, koude of warm water
- De eindafnemer in een appartementengebouw of een multifunctioneel gebouw
- De installateur van de verbruiksmeter voor warmte, koude of warm water of de warmtekostenverdelers.
- De bevoegde overheidsinstantie

Nuloptie: de Vlaamse Regering legt geen nadere regels vast – voortzetting van een bestaande toestand

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
De verantwoordelijke voor de warmtemeting	Geen investering in warmtemeters nodig	beperkt	Onzekerheid aan welke voorwaarden de verbruiksmeters moeten voldoen en in welke gevallen individuele verbruiksmeters geplaatst moeten worden, dit geeft mogelijk aanleiding tot het niet plaatsen van individuele verbruiksmeters (keuze voor suboptimale oplossingen zoals verrekening op basis van warmtekostenverdelers of m ²) of het plaatsen van verbruiksmeters van onvoldoende kwaliteit Discussies over verdeling facturen blijven bestaan	Groot
De eindafnemer	Geen doorrekening van kosten voor plaatsing van warmtemeter	beperkt	Risico dat er geen verbruiksmeting wordt geplaatst of dat verbruiksmeting onvoldoende nauwkeurig is, dit geeft op zijn beurt aanleiding voor discussies omtrent de facturatie en zorgt ervoor dat er geen incentive is om het energieverbruik van de eindafnemer te verminderen.	Groot
De installateur van de warmtemeter of de warmtekostenverdelers			Risico op het mislopen van opdrachten en inkomsten, die er wel zouden zijn bij een correcte omzetting van de richtlijn.	Groot
De bevoegde overheidsinstantie	Geen controle nodig	beperkt	Risico op in gebreke stelling door niet correcte omzetting van artikel 9 van de richtlijn. Risico op niet of moeilijker behalen van de Vlaamse doelstellingen omtrent energie-efficiëntie.	Groot

Optie 2: de Vlaamse Regering legt nadere regels vast inzake de uitzonderingen voor het installeren van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele en centrale verbruiksmeters moeten voldoen en houdt daarbij rekening met de handhaafbaarheid – gekozen optie

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
De verantwoordelijke voor de warmtemeting	Heeft duidelijkheid omtrent de voorwaarden die gesteld worden aan meters en in welke gevallen de meters vereist zijn. Geen discussies over verdeling facturen	Groot	Investering in warmtemeters nodig	bepakt
De eindafnemer	Is voorzien van een kwalitatieve verbruiksmeter en kan hierdoor het verbruik ter plaatse aflezen, riskeert geen discussies meer over de facturatie van de verbruikte warmte, heeft een incentive om zijn energieverbruik voor warmte, koeling en warm water te verminderen.	Groot	Kosten voor plaatsing warmtemeters worden doorgerekend aan eindafnemer	bepakt
De installateur van de warmtemeter of de warmtekostenverdelers	Meer opdrachten en inkomsten voor installateurs van warmtemeters.	Groot	Er zal in mindere mate nog gekozen worden voor het installeren van warmtekostenverdelers (t.o.v. vroeger), deze installateurs riskeren minder opdrachten en inkomsten.	Gemiddeld
De bevoegde overheidsinstantie	Correcte omzetting van artikel 9 van de richtlijn. Bijdrage van de maatregel in kader van de Vlaamse doelstellingen voor energie-efficiëntie	Gemiddeld	Extra administratieve lasten voor het handhaven van deze maatregel.	Gemiddeld

Optie 3: de Vlaamse Regering legt nadere regels vast inzake de uitzonderingen voor het installeren van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele en centrale verbruiksmeters moeten voldoen en volgt hierbij de Europese suggesties.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
De verantwoordelijke voor de warmtemeting	Heeft duidelijkheid omtrent de voorwaarden die gesteld worden aan meters en in welke gevallen de meters vereist zijn. Geen discussies over verdeling facturen	Groot	Investering in warmtemeters nodig	beperkt
De eindafnemer	Is voorzien van een verbruiksmeter (behalve als de radiatoren niet voorzien zijn van thermostatische kranen) en kan hierdoor het verbruik ter plaatse aflezen, riskeert geen discussies meer over de facturatie van de verbruikte warmte, heeft een incentive om zijn energieverbruik voor warmte, koeling en warm water te verminderen.	Gemiddeld	Riskeert niet over een verbruiksmeter of warmtekostenverdeler te beschikken indien de radiatoren niet voorzien zijn van thermostatische kranen. Dit geeft op zijn beurt aanleiding voor discussies omtrent de facturatie en zorgt ervoor dat er geen incentive is om het energieverbruik van de eindafnemer te verminderen. Kosten voor plaatsing warmtemeters worden doorgerekend aan eindafnemer	Groot
De installateur van de warmtemeter of de warmtekostenverdeler	Meer opdrachten en inkomsten voor installateurs van warmtemeters.	Gemiddeld	Mist opdrachten en inkomsten wanneer de radiatoren voorzien zijn van thermostatische radiatorcranken.	Groot

De bevoegde overheidsinstantie	Correcte omzetting van artikel 9 van de richtlijn. Bijdrage van de maatregel in kader van de Vlaamse doelstellingen voor energie-efficiëntie	Gemiddeld	Extra administratieve lasten voor het handhaven van deze maatregel. De uitzondering voor plaatsen van een verbruiksmeter voor het meten van warmte indien de radiatoren niet voorzien zijn van thermostatische radiatorkranen maakt het toezicht op deze maatregel complexer (plaatsbezoek nodig) en kan aanleiding geven tot het ontwijken van de maatregel (door het verwijderen van thermostatische radiatorkranen wat aanleiding geeft voor een hoger energieverbruik).	Groot
--------------------------------	---	-----------	--	-------

Optie 4: de Vlaamse Regering legt nadere regels vast inzake de uitzonderingen voor het installeren van individuele verbruiksmeters en de voorwaarden waaraan individuele verbruiksmeters moeten voldoen en kiest hierbij voor een veel strengere toepassing als op Europees niveau wordt gesuggereerd.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
De verantwoordelijke voor de warmtemeting	Heeft duidelijkheid omtrent de voorwaarden die gesteld worden aan meters en weet dat de meters steeds vereist zijn. Geen discussies over verdeling facturen	Groot	Er moeten ook warmtemeters geplaatst worden in technisch moeilijke situaties, wat een grote extra kost met zich kan meebrengen.	Groot
De eindafnemer	Is voorzien van een verbruiksmeter en kan hierdoor het verbruik ter plaatse aflezen, riskeert geen discussies meer over de facturatie van de verbruikte warmte, heeft een incentive om zijn energieverbruik voor warmte, koeling en warm water te verminderen.	Groot	In sommige gevallen zal een zeer hoge extra kost doorgerekend worden voor moeilijk te plaatsen warmtemeters	Groot
De installateur van de warmtemeter of de warmtekostenverdelers	Meer opdrachten en inkomsten voor installateurs van warmtemeters.	Groot	Verlies opdrachten en inkomsten voor installateurs van warmtekostenverdelers.	Groot
De bevoegde overheidsinstantie	Correcte omzetting van artikel 9 van de richtlijn. Bijdrage van de maatregel in kader van de Vlaamse doelstellingen voor energie-efficiëntie	Gemiddeld	Extra administratieve lasten voor het handhaven van deze maatregel.	Gemiddeld

8 Vergelijking van de opties

De nuloptie is niet wenselijk omdat hierbij artikel 9 van de Energie-efficiëntie richtlijn niet volledig wordt omgezet, dit zorgt voor onduidelijkheden voor alle betrokken partijen. De andere opties laten wel toe om artikel 9 van de Energie-efficiëntie richtlijn volledig om te zetten.

De gekozen optie is te verkiezen boven optie 3 en 4. De gekozen optie voorziet dat waar technisch haalbaar individuele verbruiksmeters worden geplaatst. Er geldt geen verplichting (of enkel de verplichting tot installeren van warmtekostenverdelers) indien de installatie technisch heel omslachtig is waardoor de installatie van individuele verbruiksmeters niet kostenefficiënt zou zijn (dit is wel het geval in optie 4 en niet wenselijk). Het reeds aanwezig zijn thermostatische radiatorcransen geeft geen aanleiding om het installeren van warmtekostenverdelers niet te verplichten (dit is wel het geval in optie 3). Dit niet verplichten zou immers aanleiding geven tot een hoger eindenergieverbruik, het proberen ontlopen van de regelgeving en het toezicht en de handhaving op deze regels omslachtiger maken: er is een bezoek ter plaatse nodig (optie 3) i.p.v. bureaucontrole (optie 2 en 4).

Voor de installateurs zal de gekozen optie ertoe leiden dat er meer opdrachten en inkomsten zullen komen uit de verkoop van verbruiksmeters. Er zal in mindere mate dan voorheen nog gekozen kunnen worden voor warmtekostenverdelers. Dit valt te verantwoorden omdat een meting op basis van een warmtekostenverdelers veel minder nauwkeurig is als een meting op basis van een calorimeter. De correctheid van de meting door een warmtekostenverdelers is gevoelig aan de plaatsing op de radiator en in de omgeving en kan gemakkelijker van buitenaf gemanipuleerd worden. Op basis van de beschikbare gegevens kunnen we er van uit gaan dat de kosten voor warmtemeters niet substantieel hoger zullen zijn dan de prijzen voor het plaatsen van het vereiste aantal warmtekostenverdelers. Optie 3 zou wel aanleiding geven tot het vaker gebruiken van warmtekostenverdelers ook in eenheden waar het installeren van individuele verbruiksmeters technisch haalbaar is, en dat is niet wenselijk.

De eindafnemer is gebaat bij een correcte meting die in de gekozen optie meestal op basis van een individuele verbruiksmeter gebeurt. Hij heeft de kans om zijn verbruik ter plaatse af te lezen en hier direct op in te spelen. Doordat hij zijn verbruik kent heeft hij een belangrijk incentive om zijn energieverbruik voor warmte, koeling en warm water te verminderen. Door correct te meten riskeert men veel minder discussies over de facturatie van de verbruikte warmte, koude of het warm water. Optie 3 zou wel aanleiding geven tot het vaker gebruiken van warmtekostenverdelers met een minder nauwkeurige meting tot gevolg, dat is niet wenselijk.

9 Uitvoering

Het regulerend kader laat het vastleggen van een aantal verdere (meer technische) uitvoeringsbepalingen over aan de minister bevoegd voor het Energiebeleid.

10 Administratieve lasten

De handhaving van deze regelgeving brengt extra administratieve lasten voor de bevoegde overheidsinstantie met zich mee. Deze zijn echter steeds vereist omwille van de verplichte omzetting van de energie-efficiëntierichtlijn. Er is gekozen voor de optie met de laagste administratieve lasten.

11 Handhaving

Voor een aantal gevallen (bij nieuwbouw, ingrijpende energetische renovatie of installatie-eisen bij renovatie) zijn gegevens van deze gebouwen beschikbaar in de energieprestatiedatabank. Op voorwaarde

dat voldoende gegevens beschikbaar zijn of de gegevens in deze tool uitgebreid kunnen worden, kan de energieprestatiedatabank gebruikt worden om te achterhalen in welke gebouwen een warmtemeting verplicht is. Deze informatie beschikbaar bij VEA kan dan de input vormen voor een handhavingprocedure.

Voor een aantal andere gevallen (vb. bij het vervangen van een bestaande warmtemeter) is er momenteel geen tool voor handen om te achterhalen in welke gebouwen dit gebeurt. Voor deze dossiers zou een (vrijblijvend) meldpunt opgezet kunnen worden. Via dit meldpunt kunnen eindafnemers of de sector melden of de regels m.b.t. het vervangen van bestaande warmtemeters en plaatsen van nieuwe individuele warmtemeters werd gerespecteerd. Deze informatie kan dan de input vormen voor een handhavingprocedure.

12 Evaluatie

Er is geen vastgelegde evaluatietermijn voorzien.

13 Consultatie

Warmtenetwerk Vlaanderen, de unie van syndici en VMSW werden geconsulteerd bij het opstellen van deze regelgeving

14 Contactinformatie

Cathérine Vanthienen

Vlaams Energieagentschap

catherine.vanthienen@vea.be

02/553.46.09

